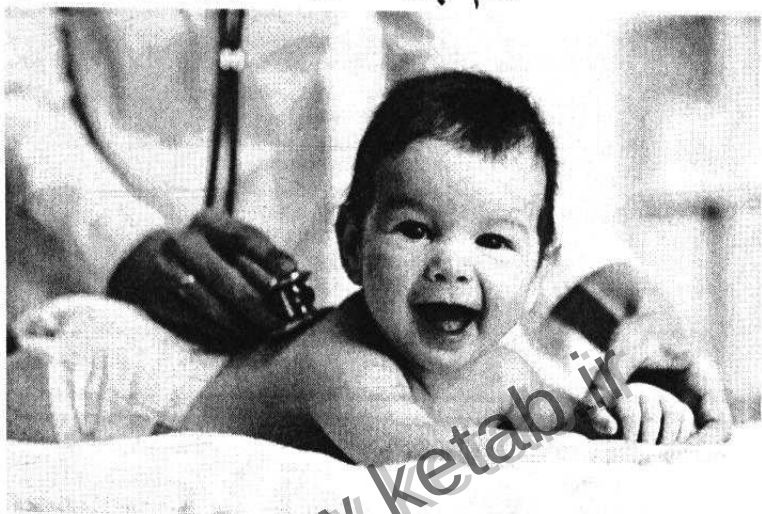

کتاب راهنمای دستیاران کودکان دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

گروه مولفان:

دکتر علی اکبر سیاری، دکتر فرید ایمان زاده، دکتر فرشته
کرباسیان، دکتر فاطمه ملک، دکتر قمرتاج خانابایی، دکتر نادر
ممتاز منش، دکتر علیرضا فهیم زاد، دکتر رضا سیاری، دکتر
معصومه محکم، دکتر نرجس جعفری، دکتر فرید موسوی، دکتر
مریم حسن زاد، دکتر ساسان ساکت، دکتر سمیرا سیاح، دکتر الهام
پوربختیاران، دکتر سمانه رحیمی لیمویی، دکتر وحیده زینالی،
زهرا فاضلی فارسانی، حمزه امیری

عنوان و نام پدیدآور	کتاب راهنمای دستیاران کودکان دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی / گروه مولفان علی اکبر سیاری ... [و دیگران] .
مشخصات نشر	تهران : ایرانا رسانه، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۲۶۵ ص، ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
شابک	978-622-5656-04-8
وضعیت فهرست نویسی	فہبیا
یادداشت	گروه مولفان علی اکبر سیاری، فرید ایمان زاده، فرشته کرباسیان، فاطمه ملک، قمرتاج خان بابایی، نادر ممتازمنش، علیرضا فہبیزاد، رضا شیاری ...
موضوع	دستیاران پزشکی -- ایران -- آموزش Physician's assistants -- Education -- Iran
موضوع	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی. گروه کودکان
موضوع	دستیاران پزشکی -- ایران -- اخلاق حرفه‌ای Physician's assistants -- Professional ethics -- Iran
	دستیاران پزشکی -- ایران -- شرح وظایف Physician's assistants -- Job descriptions -- Iran
	دستیاران پزشکی -- وضع حقوقی و قوانین -- ایران Physician's assistants -- Legal status, laws, etc. -- Iran
	دستیاران پزشکی -- ایران -- ارزشیابی Physician's assistants -- Iran -- Evaluation
شناسه افزوده	سیاری، علی اکبر، ۱۳۳۰ -
رده بندی کنگره	R64۷
رده بندی دیویی	۶۱۰/۷۳۷۲۵۶۹
شماره کتبخانی ملی	۸۷۱۱۷۹۹

نام کتاب:	کتاب راهنمای دستیاران کودکان دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
گروه مولفان:	دکتر علی اکبر سیاری، دکتر فرید ایمان زاده، دکتر فرشته کرباسیان، دکتر فاطمه ملک، دکتر قمرتاج خان بابایی، دکتر نادر ممتازمنش، دکتر علیرضا فہبیم زاد، دکتر رضا شیاری، دکتر معصومه محکم، دکتر نرجس جعفری، دکتر فرید موسوی، دکتر مریم حسن زاد، دکتر ساسان ساکت، دکتر سمیرا سیاح، دکتر الہام پوریختیاران، دکتر سمانہ رحیمی لیمویی، دکتر وحیدہ زینالی، زہرا فاضلی فارسانی، حمزہ امیری
ناشر:	ایرانارسانہ
ناظر فنی چاپ:	محمد سجاد شوقیان
سال نشر:	۱۴۰۰
نوبت چاپ:	اول
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۵۶۵۶-۰۴-۸
ISBN:	978-622-5656-04-8

نشانی: خیابان شریعتی، نرسیده به خیابان معلم، رو به روی فروشگاه اتکا، نبش اندیشه شش، پلاک ۲ واحد ۲
 تلفن: ۰۲۲۳۲۲۸۹۳-۲۲۳۲۷۰۵۷ دورنگار: ۲۶۳۱۵۰۵۹ همراه: ۰۹۱۲۱۳۰۲۹۵۸
 فروشگاه اینترنتی www.iranarasane.ir

فهرست مطالب

۹	مقدمه
۲۱	گروه کودکان دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
۲۲	معرفی گروه کودکان دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
۲۳	معرفی بیمارستان کودکان مفید و بیمارستان های اقماری
۲۵	وضعیت گروه اطفال در حال حاضر
۲۹	مرکز مهارت های بالینی
۳۰	مرکز مهارت های بالینی گروه کودکان در بیمارستان کودکان مفید
۳۵	کوریکولوم دوره دستیاری کودکان
۳۶	مقدمه
۴۴	تاریخچه و سیر تکاملی رشته
۴۶	حدود نیاز به تربیت متخصص در این رشته در ده سال آینده
۴۶	فلسفه (ارزش ها و باورها)
۴۷	دورنما (چشم انداز)
۴۷	رسالت (ماموریت)
۴۸	پیامد های مورد انتظار از دانش آموختگان
۴۹	نقش های دانش آموختگان در جامعه
۵۰	وظایف حرفه ای دانش آموختگان
۵۳	توانمندی ها و مهارت های پروسیجرال مورد انتظار
۵۴	توانمندی های اختصاصی رشته کودکان
۵۶	راهبردهای آموزشی
۵۷	روش ها و فنون آموزش (روش های یاددهی و یادگیری)
	اسامی رشته ها یا دوره هایی که با این دوره در انجام بعضی پروسیجرها
۵۸	همپوشانی یا تداخل بازدارنده دارند
۵۹	ساختار کلی دوره آموزشی

عناوین مباحثی که باید دستیاران در بخش های چرخشی به آنها بپردازند (به تفکیک هر بخش).....	۶۵
مهارت های بالینی دستیاران کودکان در درمانگاه به تفکیک سال دستיاری.....	۹۲
محتوای آموزشی به تفکیک موضوع عناوین اختصاصی ضروری در کتاب مرجع.....	۹۵
حداقل هیئت علمی مورد نیاز (تعداد - گرایش - رتبه).....	۱۰۸
کارکنان دوره‌دیده یا آموزش دیده مورد نیاز برای اجرای برنامه.....	۱۰۹
فضاهای تخصصی مورد نیاز.....	۱۰۹
تنوع و حداقل تعداد بیماری‌های اصلی مورد نیاز در سال.....	۱۱۰
تعداد تخت مورد نیاز برای هر دستیار در طول دوره.....	۱۱۱
امکانات کمک آموزشی مورد نیاز.....	۱۱۱
تجهیزات تخصصی مورد نیاز.....	۱۱۲
رشته های تخصصی یا تخصص های مورد نیاز.....	۱۱۲
معیارهای دانشگاه هائی که مجاز به اجرای برنامه هستند.....	۱۱۲
نقش دانش آموختگان در سیستم ارجاع و پزشکی خانواده.....	۱۱۲
ارزشیابی برنامه.....	۱۱۳
استانداردهای ضروری برنامه های آموزشی.....	۱۱۶
انتظارات اخلاق حرفه ای از دستیاران.....	۱۲۱
راهکارهای عمومی برای اصلاح فرآیند آموزش اخلاق حرفه‌ای در محیط های آموزشی.....	۱۲۴
نکات اختصاصی اخلاق حرفه‌ای مرتبط با رشته.....	۱۳۲
منابع درسی که با استفاده از آنها آموزش این برنامه قابل اجرا است.....	۱۳۲
منابع.....	۱۳۴
منشور اخلاقی گروه کودکان.....	۱۴۳
منشور اخلاقی گروه کودکان.....	۱۴۴

۱۴۶	قلب پزشکی ارتباط موثر است.....
۱۴۷	منشور دفاع از حقوق بیماران.....
۱۴۹	منشور حقوق جامعه پزشکی.....
۱۵۱	کدهای اخلاقی و اصول رفتاری در ارتباط با بیماران در آموزش بالینی.....
۱۵۳	سوگندنامه بقراط.....
۱۵۵	سوگندنامه پزشکان در ایران.....
۱۵۵	مناجات ابن میمون.....
۱۵۷	منشور اخلاقی گروه کودکان دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی.....
۱۶۳	آیین نامه ها و مقررات دوره دستیاری کودکان.....
۱۶۴	آیین نامه ها و مقررات دوره دستیاری.....
۱۶۵	شرایط پذیرش دستیار.....
۱۹۲	امور رفاهی.....
۱۹۷	آیین نامه ارتقاء دستیاران.....
۲۰۱	مقررات اختصاصی در بیمارستان مفید و بیمارستان های اقماری.....
	راهنمای آموزشی رزیدنت های محترم بخش کودکان بیمارستان امام حسین (ع):
۲۰۲	
۲۰۳	مقررات آموزشی دستیاران بخش کودکان بیمارستان امام حسین (ع).....
۲۰۶	جدول تعداد دستیاران تخصصی و فوق تخصصی، کارآموزان و کارورزان.....
۲۰۷	ارزشیابی دستیاران کودکان.....
۲۰۸	دوره دستیاری کودکان.....
۲۱۲	چگونگی ارزیابی صلاحیت بالینی.....
۲۱۳	روش های جدید آموزش و ارزشیابی.....
۲۲۶	حیطه های مورد ارزیابی در آزمون CSR.....
۲۲۸	روش های نظارت.....
۲۲۸	ارزشیابی سالانه عملکرد دستیار.....

خدایا

کمکمان کن تا دانش اندکمان را نه نردبانی کنیم
برای فزونی تکبر و غرور
نه حلقه ای برای اسارت دیگران
نه دست مایه ای برای تجارت
بلکه وسیله ای شود برای شناخت، معرفت، شکر،
سپاس و تجلیل از تو
و متعالی ساختن خود و دیگران (لونی پاستور)

(یا مَنْ اسْمُهُ دَوَا وَ ذِكْرُهُ شَفَا وَ طَاعَتُهُ غِنَى)

مقدمه

طرح تحول خدمات بهداشتی درمانی، آموزش، پژوهشی و انتشاراتی گروه
کودکان

به منظور بهبود مستمر کیفیت خدمات بهداشتی درمانی، آموزش،
پژوهشی و انتشاراتی گروه کودکان در دانشگاه علوم پزشکی شهید
بهشتی پس از واگذار شدن مسئولیت مدیریت گروه کودکان در تاریخ
۹۷/۰۸/۱۴ لغایت ۹۹/۰۶/۲۲ به اینجانب با بهره گیری از تجارب فردی،
پیشینه علمی و مدیریتی ابتدا اسناد و مدارکی که در مورد خدمات گروه
توسط مدیر قبلی گروه جناب آقای دکتر کریمی در کتابچه ای تحت
عنوان شیوه نامه ارتقا و دانش و عملکرد گروه کودکان تهیه شده بود
مطالعه شد و همزمان به بررسی و مطالعه کوریکولوم آموزشی دوره
دستکاری کودکان و پزشکان عمومی و بررسی و مطالعه وضعیت برنامه

های در دست اجرا و برنامه استراتژیک گروه کودکان که قبلاً تهیه شده بود و مطالعه اسناد و مدارک موجود در گروه کودکان دانشگاه متبوع و دیگر دانشگاه‌های کشور و دانشگاه‌های کشورهای پیشرفته جهان عمدتاً اروپایی، آمریکایی و آسیایی مورد بررسی و نقد قرار گرفت. ضرورت داشت که دانش و تکنولوژی مطرح شده در آن دانشگاه‌ها در مورد بهبود خدمات بهداشتی، درمان، آموزشی و پژوهشی بومی سازی شده تا قابلیت اجرا در گروه پیدا کند. مطالعه اسناد بالادستی از قبیل طرح تحول آموزشی معاونت آموزشی وقت دانشگاه جناب آقای دکتر ضیائی و طرح تحول سلامت در حوزه آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و برنامه ششم توسعه و نقشه جامع علمی کشور در حوزه علوم پزشکی با مشارک اکثریت اعضای هیات علمی گروه طی جلسات متعددی که برگزار شد طرح تحول گروه کودکان ابتدا با ۲۴ پروژه شروع و نهایتاً در قالب ۴۰ پروژه تعریف شد و برای اکثر پروژه‌ها یک مسئول از اعضای هیات علمی که علاقه مند به موضوع بودند و انگیزه انجام کار علمی در قالب تدوین پروژه دانش پژوهی داشتند. این امر بسیار وقت گیر بود ولی به همت همکاران طی جلسات از طریق بارش فکری این امر انجام و پروژه‌ها به تدریج تعریف و اقدام به اجرا شد. البته همه پروژه‌ها به یک نسبت پیش نرفت بعضی‌ها مثل پروژه بهبود آموزش کارآموزان (دانشجویان) که الویت اول بود. پروژه مرتبط با کارورزان (اینترن‌ها) و سپس پروژه‌های مرتبط با دستیاران و پروژه توانمندسازی اعضای هیات علمی و ... که لیست آن در این مقدمه آمده است طی جلساتی که با مدیران پروژه‌ها و اعضای پروژه‌ها برگزار می‌شد میزان پیشرفت کار

رصد و پایش می‌شود. همچنین با توجه به سه ساله شدن دوره دستیاری کودکان در میانه‌ی سال ۹۷ و نامه‌ی وزارت بهداشت مبنی بر چگونگی تعیین صلاحیت این دستیاران برای فارغ التحصیلی پس از برگزاری جلسات و بررسی برنامه‌های دانشگاه‌های داخلی و خارجی پروژه‌ای تحت عنوان ارزشیابی صلاحیت بالینی و اخلاق حرفه‌ای دستیاران، طراحی و اجرا شد و فرم‌ها و نحوه‌ی ارزشیابی از جانب دبیر مورد برای سایر مدیران گروه کودکان در سراسر کشور ارسال شد. در سال ۹۹ با توجه به بحران شیوع بیماری کووید ۱۹ و کنسل شدن امتحانات ارتقا و گواهی نامه و این که یکی از ملاک‌های ارزیابی دستیاران برای فارغ التحصیلی صلاحیت بالینی ایشان باشد، این پروژه از طرف گروه کودکان دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی به وزارت بهداشت به عنوان راهکار پیشنهادی ارائه گردید، که چون فرصت آموزش نبود به سال بعد موکول شد.

خوشبختانه با همراهی دانشگاه توانستیم اکثریت پروژه‌ها را پیش ببریم و در ارزیابی‌هایی که توسط دانشگاه انجام می‌شد و همچنین ارزیابی‌های دوره‌ای که از فراگیران بعمل می‌آمد و به پروژه‌ها بازخورد داده می‌شد در ارتقا و پیشبرد پروژه‌ها بسیار مثرتر بود.

با این روش کاری بعضی از پروژه‌ها به محصول رسیدند و مورد بهره‌برداری قرار گرفتند که مواردی از آن به شرح زیر است:

۱. پروژه تحول برنامه آموزشی کارآموزان که برای چند دوره تاکنون اجرا و از طریق دانشگاه مورد تقدیر قرار گرفته است (کل برنامه این دوره بازنگری شد).

۲. پروژه تحول برنامه آموزشی کارورزان
۳. پروژه ارزشیابی صلاحیت بالینی دستیاران که سه سال اجرا شد.
۴. پروژه مهنا (استاد راهنما برای دستیاران) که در دست اجراست.
۵. پروژه منشور اخلاقی گروه کودکان که نهایی شده است.
۶. پروژه اصلاح کوریکولوم آموزشی دوره سه ساله دستیاران تخصص کودکان در کشور که تدوین و تحویل وزارت گردید.
۷. پروژه اصلاح مستندسازی پرونده های بیماران بستری در بیمارستان
۸. پروژه توانمندسازی هیات علمی
۹. پروژه بهبود نسخه نویسی و تجویز منطقی دارو چند دوره اجرا شد.
۱۰. پروژه ارتقا و بهبود گرفتن شرح حال، معاینه بالینی، جمع آوری و تدوین اطلاعات و قضاوت بالینی چند دوره اجرا شد.
۱۱. پروژه ارتقا به موقع رتبه هیات علمی در دست اجراست.
۱۲. پروژه انتخاب و انجام پایان نامه دستیاران در دست اجراست.
۱۳. پروژه امکانات، آیین نامه ها و برنامه های آموزشی گروه تدوین شده است.
۱۴. پروژه بانک اطلاعات اعضای هیات علمی گروه کودکان و جانشین پروری تدوین شده است.